

★ ዴሞክራሲያ ★

ዴሞክራሲያ ልዩ ዕትም

መስከረም 2007 ዓ.ም.

ዛሬም መሬት ለአንተ ለአራሹ

በካብ ላይ ብሰራ እባቡ መከራ

በዛፍ ላይ ብሰራ አሞራው መከራ

በምድር ብሰራ እረኛው መከራ

የት ውዬ የት ልደር (ወፍ)

የኢትዮጵያ አርሶ አደሮችና አርብቶ አደሮች የሚደርስባችሁ ጭቆናና ምዝብራ ዛሬም እንደ ትላንቱ እንደቀጠለ ይገኛል። የተለወጠ ወይም ደግሞ የተቀየረ ነገር ቢኖር አንድ ነገር ብቻ ነው። ጨቋኞቻችሁና ረጋጮቻችሁ ከጉልተኛው ሥርዓት ጭቃ ሹሞችና ምስለኔዎች ወደ ወታደራዊው ደርግ ጭቃ ሹሞችና ምስለኔዎች ባሁኑ ዘመን ደግሞ ወደ ዘረኛ አምባገነኖች ጭቃ ሹሞችና ምስለኔዎች መቀየራቸው ነው።

አርሶ አደሩ ወገኖቻችን ስቃይህና መከራህ በብቱ ይሰማናል። የዛሬ 50 ዓመት ግድም በዘመኑ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ ተብሎ ይጠራ በነበረው ተቋም ተማሪዎች የነበሩ እንግልትህንና ጉስቁልናህን በመረዳት 'መሬት መሬት ለአራሹ ሊሰጠው ይገባል በላቡ ያስተማረው ይሟገትለታል!' በማለት ያሰሙት መፈክር በመጀመሪያ በአገር አቀፍ ደረጃ የኢትዮጵያ ተማሪዎች እንቅስቃሴ አብይና የእንቅስቃሴው እምብርት ለመሆን የበቃ መሆኑ ቢታወቅም እየዋለ እያደረ አጠቃላይ ለዴሞክራሲ፣ ለፍትህ፣ ለእኩልነትና በአጠቃላይ ለህዝባዊ መንግሥት መመስረት የሚደረገው እንቅስቃሴ የማዕዘን ጥያቄ በመሆን እስከ ዛሬ በሀቀኛ የፖለቲካና ህዝባዊ ድርጅቶች ሲስተጋባ ይሰማል።

ይህን ህዝባዊ ጥያቄ ይዘው የተንቀሳቀሱ ተገድለዋል፤ ተቃጥለዋል፤ ታሰረው ተገርፈዋል፤ ከሀገር ተሰደዋል። በተለያዩ ጊዜያትና ቦታዎች አርሶ አደሮች ባካሄዱት የሙብት እንቅስቃሴ በጅምላ ተረሽነዋል፤ ታሰረው ተገርፈዋል፤ ጎጂቸው ውስጥ እንዳሉ ተቃጥለዋል፤ ጎተራቸው ተመዝብሯል፤ ከብቶቻቸው ተነድተዋል፤

ሚስቶቻቸውና ሴት ልጆቻቸው ተደፍረዋል፤ ሰብላቸው በማሳ ላይ በእሳት ተቃጥሏል፤ ወንድ ልጆቻቸው ሲያርሱ ወይ ከብት ሲያግዱ ታፍነው ተወስደዋል። በልማት፣ በሰፊራ ወይም በሌላ ስም ከመኖሪያቸውና ከሚያርሱት መሬት ላይ ካለው ደጋጋሚ ተፈናቅለዋል። ዛሬም በወያኔ የጎሳ ፖለቲካና ለም የእርሻ መሬትን ለድንበር ዘለል የባዕድ የእርሻ ኩባንያዎች በመሸጥ በተለያዩ አካባቢዎች አርሶ አደሮች ከገዛ ወንዛቸው ከገዛ አገራቸው እየተፈናቀሉ ነው። ከተቃዋሚዎች ጋር አብራችኋል በሚል በተለያዩ አካባቢዎች በወያኔ ምስላኔዎች እየታሰሩ ይገረፋሉ፤ ሰቆቃ ይፈጸምባቸዋል። እስከ ዛሬ የአንተን ስም እያነሱ ያኔም አሁንም ጥቂት አጉራ ዘለሎች ከበሩ። አንተ ግን በነሱ ጫማ ተረግጠህ ከጉስቁልና አረንቋ መውጣት ተስኖህ መከራህ ከያኔው ብሶብህ አመት ወጥቶ አመት በገባ ቁጥር ኑሮህ ከድጡ ወደ ማጡ እየሆነ በሰቆቃና በችግር መኖር ግዴታህ ሆነ። በሀገርህ በመንደርህ የዜግነትህን መብት አጥተህ፤ በሰው ልጅነትህ ተፈጥሮ ያጎናጽፈችህና ማንም ሊነሳህ የማይችለውን የመናገር፣ የማሰብ፣ የመምከር የመማከር መብቶችህን ተነፍገህ መኖር ተገደድክ። የምትሻውን፣ የሚበጅህንና የወደድከውን መሪ፣ አስተዳዳሪዎችን፣ ዳኞችን፣ ...ወዘተ በኃላፊነት ላይ የማስቀመጥ፣ የማውረድና የማስወገድ መብትህን በወያኔ ተነጠቅህ።

በአጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመንም ሆነ የዛሬ 23 ዓመት የተወገደው የወታደራዊው ደርግ መንግሥት በጦርነትም ሆነ በሰላም ወቅት የሀገር አለኝታነትህን፣ የወገን መከታነትህንና የኤኮኖሚ ዋልታነትህን ሲዘክሩ ባጅተው አልፈዋል። ዛሬም ወያኔ የሚምለውና የሚገዘተው በአንተው ስም ነው። ሦስቱም አረመኔ ሥርዓቶች ስምህን የፖለቲካ ሥልጣናቸውን ለማራዘሚያ ተጠቀሙበት እንጂ ለአንተ የበጀት ወይ የተረፈህ አንዳች ነገር አልነበረም። ዛሬም ተጨማሪ በደል ደረሰብህ እንጂ ከመርገም ውጪ ቅንጣት ስንኳን በረከት አልተረፈህም። ዛሬ አፍ በፈታህበት ቋንቋ ማንነትህ እየተፈረጀ መድሎ ይጣልብሃል። ግፍ ይፈጸምበሃል። ሳትወድ በግድ አሳርህን የሚያሳይህ የወያኔና የአባሪዎቹ አባል እንድትሆን ትገደዳለህ። አባልነቱን ከተቃዋሚዎቹ የእርሻ መሬትህ ይቀነሳል። ውሎ አድሮም ይወሰዳል። የዜግነት መብትህን ማለትም በሀገርህ ላይ አርሰህ፣ ምርትህን ሰብስበህ የመሸጥ የመለወጥ መብትህን ዛሬም እንደ ትላንቱ በጠበንጃ ተገፈህል። ከወታደራዊው ደርግ ሥርዓት በከፋ መልኩ ተሸማቀህ በፍርሀትና በመሸበር ለመኖር ተገደህል። ያላመንክበትንና ያልፈቀድከውን እንድትልና እንድትናገር፣ እሺ በጄ እያልክ አንገትህን ደፍተህ እንድትኖር በአምስት ለአንድ በተሰኘው የወያኔ የስለላ መረብ ተጠርንፈህ እንድትኖር ተፈርዶብህ አሳርክንና መከራህን እያየህ ነው።

በገዛ ጎጂህ ስለ መብትህ፣ እየደረሰብህ ባለው ስቃይና መከራ፣ ስለተጨነብህ የማዳበሪያና የምርጥ ዘር ዕዳ፣ ስለታከተህና ስለሰለቸህ የወያኔ ካድሬዎች የማያቋርጥ ስብሰባ ማውጋትና መምከር እንዳትችል ታግደህል። ዛሬም ይርበህል፣ ግና በእጅ ጣት የሚቆጠሩ አርሶ አደሮችና አርብቶ አደሮች ገንዘብ አከማቹ በሚል በጉስቁልናህ፣ በረሀብህና ጥምህ ይሳለቁብህል። አያትክን፣ አባትክን እያንገበገቡ ደማቸውን ይመጡ የነበሩ

ቱህኖች፣ ቅማሎችና ቁንጮች ዛሬም መልካቸውን ብቻ በመቀየር የአንተንና የቤተሰብህን ደም ወግመው ይመጣሉ። በየጊዜው በአካባቢህ የተሾሙብህ ምስለ ወያኔዎች በማያቋርጥ መልኩ ለመንገድ፣ ለምንጭ ማጎልበት፣ በየብሔረ ሰቡ ለተሰየሙት ልማት ድርጅቶች፣ ለተለያዩ የወያኔ ድግሶች፣ ለአባይ ግድብ የግዴታ ውዴታ መዋጮ ትከፍላለህ። ኑሮህ እየመረረ እያንገፈገፈህ በመሄዱ ሞትን ደጋግመህ ትመርጥና ምላጭ መዋጥ ትመኛለህ። በገዛ አገርህ እንደ ባለ አገር የመኖር መብትህን በጠብመንጃ ጉልበት ተገፈህል።

አንተ ከአያቶችህና ከአባቶችህ የወረሰከው አርበኝነትን፣ አይበገሪነትን፣ ጀግንነትን ነው። አገርህ መንደርህ የወንዝህ ሰዎችና ዘመድ አዝማዶችህ ተከብረውና ታፍረው መኖር የተቻላቸው አባቶችህ አጥንታቸውን ከስክሰው፣ ደማቸውን አፍሰው የኢትዮጵያንና የህዝቧን ጠላቶች በመመከታቸው ብቻ ነው። ከቀየህና ከጎጆህ የሚያፈናቅልህ፣ ለሰው ልጅነትህ ተገቢውን ክብር የሚነፍግህ፣ አንተ እንደፈቀድከው፣ እንዳመንክበት ሳይሆን የገዥዎችን እምነትና አመራር ተቀብለህ ጭጭ ምጭጭ ሳትል አንገትህን ደፍተህ ተገዛ ብሎ የሚያንገላታህና ግፍ የሚውልብህ እሱ ጠላትህ ነው። ጠላት ሁሌ ድንበር ጥሶ የሚመጣ ሳይሆን አጠገብህ ጉያህ ሥርም አለና ነቅተህ ወዳጅና ጠላትህን መለየቱ የግድ ይለህል። ስለ አንተ በየዘመኑ የተነሱና በአናትህ ላይ የነገሱ፤ አንተ የሀገርህ ኢትዮጵያ የኤኮኖሚ ዋልታ፣ የኢትዮጵያ ህዝብ የወገንህ አላኝታ መሆንህን እያስረገጡ የሚመሰክሩ ቢሆንም በተግባር ግን ይረግጡህል፣ ይጨቁኑህል፣ ይዘርፉህል፣ ይገርፉህል፣ ከመሬትህ ከቀየህ ይነቅሉህል፣ ያስሩህል፣ በሰቆቃ ያሰቃዩህል፣ ይገድሉህል፣ ደምህም ደመ ከልብ ሆኖ የቀራል። አገርህ ኢትዮጵያ "ድንግል መሬት የተሞላች" እንዳልተባለች ሁሉ በዚህ ዘመን ልጆችህ ነን የሚሉ የእናት ጡት ነካሾች ፈልተው ማዕድኗን ዘርፈው ለባዕዳን አሳልፈው በመስጠት እያስበዘበዙ ነው። ይህ ሀብት የጥቂት አጉራ ዘለል ዘረኞች ብቻ ሳይሆን ያንተ የዘጠና ሚሊዮኑ ገበሬም ጭምር ነው። አንተ ግን የድሃዎች ደሀ፣ የጉስቁሎች ጉስቁል ነህ። ችጋርና ደዌ ይፈራረቁብህል። አመት ወጥቶ አመት ሲገባ ግብር ይጨምሩብህል። አንተ ግን የቤተሰብህንና የራስክን ረሀብ የምትከላበት አቅም ተሰኖህ የሽማግሌዎችህ አንጀት ብቻ ሳይሆን ያንተም አንጀት በጉርምስናህና በጉልምስናህ ተጨማሪ፣ የሌሊቱን ብርድና ቁር የምትከላከልበት፣ የቀኑን ሀሩርና ቁር የምትቋቋምበት፣ የረባ ጨርቅ የለህም። እግሮችህን ከአሜካላ፣ ከእሾህ፣ ከእንቅፋት መከላከያ ከጎማ የሚሰራው (የበረባሶ) ጫማ እንኳ የለህም። ዛሬም መኝታህ መደብ ወይም ቆጥ፤ እላዩ ላይ የምታነጥፈውም (ያውም ከተገኘ) ቁርበትና ሰሌን ነው። ዛሬም የምታርሰው በመቀናጀ ወይም በሬ ተከራይተህ ነው። ወያኔና አጫፋሪዎቹ ግን አድገህል፤ በሚሊዮን የሚቆጠር ገንዘብ ይዘህል እያሉ መራር ስላቅ ይሳለቁብህል። በመከራህ ቁስል ላይ ጨው ይነሰንሳሉ፤ የመከራህን ቁስል በስንጥር ይጨቁጭቃሉ። መንግስት ቢለዋወጥ ምርጫ የሚሉት የልጆች ጨዋታ ቢካሄድ የአንተ ህይወት ከምጣዱ ወደ እረመጡ ሄደ እንጂ ቅንጣት የተረፈህ የለም። ዛሬ ሰላም ስላለ በወታደርነት አንተ ወይም ልጆችህ እየተመለሙ በጦር ሜዳ እንደማይረገፉ ገዢዎቹ ወያኔዎች

በየጊዜው ቢለፈልፉም፣ ከቀየህ ሶማሌ አዝምተዎቸው ጭዳ ሆነው የቀሩ እጅግ በጣም ብዙ መሆናቸውን ለአንተ ለቀባሪው ማርዳት ነው።

ግብር ትከፍላለህ ግና በዜግነትህ ማግኘት የሚገባህን ተነፍገህል። በግብር ሰናይ ድርጅቶች የውሀ ጉድጓድ ቢቆፈርም ወይ ውሀው ደረቀ ወይ ደግሞ የሆነ ብልሽት ደረሰበት ተብሎ እንዲሁ እንደ ሀውልት የተገተረው ብዙ ነው። በዜግነትህ የሀገርህ መንግሥት ንጹህ ውሀ እንድታገኝ የማድረግ ግዴታ ነበረበት። የወያኔ ዘረኛ መንግሥት ጠላትህ ነውና አንተን የሚጎዳ እንጂ የሚረባህን ለማድረግ መጨነቅ ባህርዩ አይደለም። በመንደርህ ሕጻናት ይወለዳሉ ግና ከሚያድጉት በሞት የሚነጠቁት ይበዛሉ። እናቶች ከወሊድ ጋር በተያያዘ ሰብብ ይታመማሉ፤ ይሰቃያሉ ፤ ይሞታሉ። አንዳንዴ በሽተኛውን ሀኪም ቢያየውም አስፈላጊ ምርመራ የሚካሄድበት እሩቅ በመሆኑ አብዛኛው በሽተኛው ሳይደርስ ሕይወቱ በመንገድ ላይ ታልፋለች። የምርመራው ክፍያም ከአቅምህ በላይ በመሆኑ ወይ ተበድረህና ተለቅተህ እንኳን ከተመረመርክ በኋላ የመድሀኒት ዋጋ እጅግ ውድ በመሆኑ እያነባህ ወደ ጎጆህ ተመልሰህ የሞትክን ቀጠሮ ትጠብቃለህ። በሀገርህ የመታከም ሙብት ቢኖርህም በአምባገነኖች ተገፎብህል። ልጆችህ አንጀት እርቋቸው ከሦስት ሰዓት በላይ ተጉዘው ለመማር ስለተሳናቸው ከብቶች እያገዱ በወላጆቻቸው የመሀይምነት እግር ለመተካት ተፈረደባቸዋል። ግና በዜግነትህ ልጆችህን የማስተማር ግዴታ የሚወድቀው ከአንተ ግብር በሚሰበሰበው በዘረኛው ወያኔ ላይ ነው።

የመሬትን ጉዳይና ጥያቄ አስመልክቶ፤ የኢትዮጵያ ሕዝብ በጠቅላላ፤ አርሶ አደሩም ሆነ አርብቶ አደሩ ደግሞ በተለይ የሚመለከተው ከብዙ ፈርጆች አኳያ ነው። መሬትን ከሰብልና ከምጣኔ ሀብት በመፈረጅ ብቻ አይረካም። ለመሬት ያለው ዕይታና ፍላጎት፤ ጠቀሜታና አገልግሎት፤ ሰብልን በመሰብሰብና እንስሣትን በማርባት ብቻም አይወሰንም። ለአንተ ለአርሶ አደሩ መሬት፤ የኅልውናህ መገለጫ፤ የማንነትህ መለያ፤ የሰብዕናህ ማስከበሪያ፤ የዜግነትህ ማረጋገጫ፤ የታሪክህና የባህልህ መተርጎሚያም ጭምር መሆኑ ግልጽ ነው። መሬትና ሀገር፤ ሕዝብና ታሪክ፤ ባህልና ዕምነት፤ ነጻነትና ኅልውና ተጣምረው የሚያያዙበት በመሆኑ፤ "መሬት ለአራሹ" የተባለው ሕዝባዊ ጥያቄ፤ እስካሁን ድረስ ሁነኛ መፍትሄ አለማግኘቱ አያስደንቅም።

በቅጡ ላስተዋለ፤ መሬትን አስመልክቶ ሲፈተሽ፤ የአርሶ አደሩ ጥያቄ፤ ከሥነአዕምሮና ከባህልም ጋር የተያያዘ ነው የሚባለውም፤ መሬትን በባለቤትነትና በርስትነት በመያዝ ብቻ የሚወሰን ባለመሆኑ ጭምር ነው። አርሶ አደሩ መሬቱን፤ ዘመን ቆጥሮ፤ የዘመድ ግንድ ጠቅሶ፤ የትውልድ ተዋረድ ሀረግን መዝዘ፤ የሀገር ጠርፍና ድንበርን ከልሎ የሚያይበት አድማስ -ሰፊ የሆነ ቋሚ አመለካከትና ግንዛቤ አለው። ታሪካዊ ኩነቶችን፤ ሃይማኖታዊና ሌሎች ቅዱሳን መካናትን፤ ህያውነታቸው የሚከሰተው፤ በመሬት መከበር ነው።

መሬት እንደ ግዑዝ ብቻ ሳይሆን፤ እንደ ዘለዓለማዊ ተቋም (ኢንስቲትዩሽን) የሚቆጠረውም፤ ህያው ከሆነው የሀገሪቱ ነዋሪ ጋር ዘመን በማይሸረውና ዕድሜ ከማያጠወልገው ከትውልድ ትውልድ ከሚሸጋገረው ታሪክ ጋር ስለተቆራኘ ነው። ጦርነት የተካሄደባቸውን ቦታዎችን በመጥቀስ ዝከረ- ታሪኮችን ለማስታወስ፤ መሬት ለያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ዜጋ እንደ መሠረታዊ አፅመ-ርስቱ ይቆጥረዋል። የአያት-ቅድመ አያት፣ የዘር ማንዘር፣ ሁሉ ማመሳከሪያውና ማገናዘቢያውም ጭምር ነው። አባቶቹ የወደቁበት ቦታ እያልክ የምትኮራበት፤ አያት ቅድመ-አያቱ የተቀበሩበት፤ ልጆቹን አሳድጌ የዳርኩበት እያልክ በሐውልትነት ልትመለከት የምትችለው፤ መሬት በርስትነት ይዘታ ሲያረጋግጥልህ መሆኑ አሌ የሚባለበት አይደለም።

ስለሆነም የአንተ የአርሶ አደሩ ጥያቄ መልስ አላገኘም የሚባለውም፤ ይህን ፈርጆ ብዙ መስተጋብር ግምት ውስጥ በማስገባት ነው። ከሀገሪቱ ሕዝብ ሰማንያ አምስት ከመቶ (85%) የሚገመተው የሚተዳደርው በግብርና ኑሮ በመሆኑ፤ የአርሶ አደሩን መሠረታዊ ጥያቄዎች መፍታትና ሁለንተናዊ ዕይታን ያከተተ የመሬት ፖሊሲ በሥራ መተርጎም አርሶ አደሩ በነፃነቱና በፍላጎቱ የሚመሰርተው ሕዝባዊ መንግሥት ተቀዳሚ ተግባሩ መሆን አለበት የምንለውም በዚሁ ምክንያት ነው። ይህ ስኬታማ ሆኖ ባለመገኘቱ ነው ቀድሞ የነበረውም ሆነ በአሁኑ ወቅት በወያኔ አጋፋሪነት ተግባራዊ ሆኖ የሚታየው የመሬት ፖሊሲ የአንተን የአርሶ አደሩን መሠረታዊ ጥያቄ መመለስ ቀርቶ፤ እንዲያውም በተቃራኒው አንተን እየነዳ የሚገኘው።

የአርሶ አደሩን መሠረታዊ የመሬት ጥያቄ በማያዳግም መልኩ ለመመለስ እንዲያስችል፤ ኢሕአፓ የራሱ የመሬት ፖሊሲ እንዳለው ተደጋግሞ የተገለጸ ነው። ሰማንያ አምስት ከመቶ (85 %) የሚሆነው የሀገሪቱ ዜጋ በግብርና ተግባር የሚተዳደር በመሆኑ፤ የብሔራዊ ኢኮኖሚው ዓይነታ መሠረቱ እርሻ ነው። ስለሆነም፤ ከማንኛውም ብሔራዊ ፖሊሲ ባላነሰ መንገድ ለመሬት ፖሊሲ የሚሰጠው ክብደት ሚዛኑ የደፋ ይሆናል። የመሬትን ይዘታ ለመለወጥና የአርሶ አደሩን ህይወት ለማሻሻል ከተፈለገ፤ የአርሶ አደሩን መሠረታዊ ጥቅም ማዕከል ያደረገ የመሬት ፖሊሲ አውጥቶ በሥራ መተርጎም አማራጭ አይኖረውም። ይህም ማለት፤ መሬት ለአርሶ አደሩ፤ በግል ባለቤትነት ይዘታ በህግ ሊረጋገጥለት ይገባል ማለት ነው። የመሬት ፖሊሲው ደግሞ በእናውቅልሃለን በሚሉ ጥቂት ምርጫ ሳይሆን ሲቻለው በራሱ ካልተቻለውም እምነቱን በሚጥልባቸው ወኪሎቹ ሙሉ ተሳትፎ ሊቀየስ የሚገባው መሆኑ ደግሞ ከጥያቄ ሊገባ አይችልም። ለዚህም ነው ኢሕአፓ አርሶ አደሩ መሬቱን የማረስ ብቻ ሳይሆን፤ የመሸጥ- የመለወጥ፤ የማውረስ፤ በዋስትና/በወለድ አገድ የማስያዝ፤ ሕገ- መንግሥታዊ መብቱ ሊሆን ይገባል ተብሎ አፅንዖት በተሞላበት ሁኔታ ሲገለጽ የቆየውና አሁንም እየተገለጸ የሚገኘው። መሬት -አልባ የሆኑ አርሶ-አደሮችም፤ እንዲሁ በጎብረተሰቡ ስምምነትና ድጋፍ፣ የሚያርሱት መሬት በንብረትነት ማግኘት፤ የዜግነት መብታቸው በመሆኑ፤ በህግ የተረጋገጠላቸው እንዲሆን አጥብቆ ሲታገል የቆየው።

የየካቲቱ 1966 ዓም አብዮት ካነሳቸው ሕዝባዊ ጥያቄዎች መካከል፤ የአርሶ አደሩ የመሬት ጥያቄ ("መሬት ለአራሹ !) ግንባር ቀደም መፈክር እንደነበረ ታሪክ መዝግቦታል። ከ42 ዓመት በኋላ ይህ ጥያቄ አሁንም አልተመለሰም። በተወሰነ የታሪክ ወቅት ከሥልጣን በተቆናጠጡ ክፍሎች የገጠር መሬትን በሕዝብ ሥም በነሱ ሙሉ ቁጥጥር ሥር ማድረግም፤ ከተመክሮ ለመገንዘብ እንደሚቻለውም የአርሶአደሩን ጥያቄና ፍላጎት ሊመልስ አይቻለውም፤ መፍትሄ ሊሆንም አይችልም። በመሆኑም የመሬት ጥያቄ አግባብነት ባለው ሁኔታ እስካልተመለሰ ድረስ ደግሞ ኅያው ሆኖ ይቀጥላል። የመሬት ጥያቄም ሆነ ሌሎች ሕዝባዊ ጥያቄዎች መነሻና መድረሻቸው ከዴሞክራሲ ጥያቄና ከነፃነት መብት መከበር ጋር በጥብቅ የተያያዘ ነው። በሀገራችን የዴሞክራሲና የነፃነት ጥያቄዎች አሁንም መሠረታዊና ህያው ናቸው። በጎሳ ልዩነት ላይ በተመሰረተ ፖሊሲ በምትማቅቀው ኢትዮጵያ፤ ብሎም፤ የዴሞክራሲ ጭላንጭል እንኳ በማይታይባት ሀገር፤ የአርሶ አደሩን የመሬት ጥያቄ በተለይ ገንጥሎ ማየት አይቻልም። መስመር ያለበት፤ በኢትዮጵያ የመሬት ጥያቄን ለመመለስ እንዲቻል ተብሎ፤ የሥርዓት ለውጥ ማስፈለጉ፤ አንገብጋቢ ነበር። እናም የዐጼው ሥርዓት መለወጡ አይቀሬ ነበር። ስለሆነም ሥርዓቱ በሕዝባዊ አመፅ ተገረሰስ፤ ተለወጠ። ለዚህም ነው ዛሬም እንደ ትላንቱ፤ የኢትዮጵያን ሁለንተናዊ ችግሮች ለአንዴና ለመጨረሻው ለማስወገድ የወያኔን ዘረኛ አገዛዝ ከነግሳንግሱ መለወጥ ግዴታና አንገብጋቢ ሆኖ የሚገኘው።

ውስብስብነቱ፤ በአያሌ ጥልፍልፍ ሀብሎች የተያያዘው የሀገራችን ሕዝብ ኅላዌ፤ በየፈርጁ እየታየ ሊፈታ የሚችልበት መፍትሄ ካልተገኘለት፤ ከዋናው ከተማ ላይ ቁጭ ተብሎ የሚታወጀው አዋጅ ብቻውን ችግሩን አይፈታውም። የሀገራችን አርሶ አደሮች፤ አርብቶ አደሮች መሠረታዊ ጥያቄዎች እስካሁን ድረስ መሠረታዊ መፍትሄ አላገኙም። ይኸም በመሆኑ፤ የአርሶ አደሩ ችግር አልተቃለለም። የገጠሩ ነዋሪም ከመካከለኛው ዘመን ያልተሻለ ህይወት ይመራል። ከዓመት እስከ ዓመት ቢያርስም እንኳን ቤተሰቡንና እራሱን በበቂ ሊመግብ አልተቻለውም። የጭሰኛና -ገባር ሥርዓት በአውጅ ተሻረ ቢባልም፤ የመሬት ይዘታው ባለቤትነት ከፊውዳል መሬት ከበርቴዎች ከነበረው ወደ መንግሥት ባለቤትና ይዘታ ነው የተለወጠው። የጉልቻ መለዋወጥ እንደሚባለው የጌታ መዘዋወር፤ የአርሶ አደሩን ጥያቄ ሊመልሰው እንዳልቻለ ግልጽ ነው። አይችልምም። አርሶ አደሩ የራሱን መሬት በባለቤትነት መያዙን አረጋግጦ፤ የራሱን ምርት በራሱ ፍላጎትና ውሳኔ ገበያ እያወጣ፤ በኢኮኖሚ ህግ መሠረት፤ በአቅርቦትና - በፍላጎት ዝምድና እየተጠቀመ ካልተጠቀመ፤ መሬትን በመንግሥት ስም መቀራመት ከችግሩ አያወጣውም። ከመሬት ተጠማኝነትም ነጻ ሊያደርገው አይችልም። በወያኔ አገዛዝ አስጠማኝነት፤ በአርሶ አደሩ ተጠማኝነት ሆኖ የሚተዳደር ገበሬ ኑሮው፤ በርስተ- ጉልት ይዘታ ስር ከነበረው የፊውዳል ሥርዓት አገዛዝ እምብዛም አልተለወጠም።

ከዚህ ሁሉ ያልተቋረጠ በደልና ስቃይ መገላገያ ቀጥተኛ መንገድ አንድና አንድ ብቻ ነው። ይኸውም በጫንቃህ ላይ የተጫነብህን፤ እራሱን የሰየሙበህን የወያኔ አገዛዝ አሸቀንጥሮ መጣል ነው። ይህን ማድረግ እንዲያስችልህ ደግሞ እምቢ ብለህ በማመጽ መነሳትን ይጠይቃል። አመጽህን የተሳካ ለማድረግ፤ ይህን የማድረግ አቅም/ጉልበት ይኖርህ ዘንድ መደራጀትህና ባንድ ላይ ማበርህ የግድ ነው። አያቶችህ ድንበር ጥሰው የመጡ ወራሪዎችን ያንበረከኩት በሚሰጥር በመቧደን፤ እምቢኝ አልገዛም ብለው በመሸፈት እንደሆነ የምታውቀው ነው።

ዛሬም ተነስ፤ በቃኝን ልበስ፤ አጋርህ ከሆነው የኅብረተሰብ ክፍል ጋር ሁሉ አብር። ባመቸህ መንገድ ሁሉ ተደራጅተህ እምቢታህን፤ ትግልህን አቀናጅ። በቤትህ፣ በቀየህ፣ ባካባቢህ ልብ ለልብ ከምትገናኘው ጋር ሁሉ የጭቆናው ዘመን የሚያከትምበትን ምክር። ሥርየት ካለ ደም አልመጣምና ነጻነትንም ካለ መስዋዕትነት አይዋጁም።

ኢሕአፓ ከዚህ ቀደም በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ የመገናኘት ዕድሉ በገጠመህ ቦታ ሁሉ አብርህ ከጎንህ ተሰልፏል። በይፋም ይሁን በኅብዕ ጭምር አደራጅቶ ሊያታግልህ የበኩልን አስተዋጾ አድርጓል። አሁንም እንደትላንቱ ኢሕአፓ ቃል የሚገባልህ፤ ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የጭቆናው ዘመን እንዲያከትም፣ ካንተ ጋር እጅ ለእጅ ተያይዞ ከጎንህ በመሰለፍ የሚጠየቀውን መስዋዕትነት ሁሉ እንደሚከፍል ነው። ኢሕአፓ ዛሬም "መሬት ለአራሹ" ይሁን ይላል።

ኢሕአፓ ምንጊዜም የአርሶ አደሩና ባጠቃላይ የሠርቶ አደሩ ነው!

አርሶ አደሩ ነፃነቱና የሀገሩ (የመሬቱ) ባለቤትነቱ በትግሉ ይረጋገጣል!!

የአርሶ አደሩና ባጠቃላይ የሠርቶ አደሩ ትግል ያቸንፋል!